

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคหัวใจ: การวิเคราะห์หอกิमान

นายภัทรพร มูลแจ่ม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2552

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

FACTORS RELATED TO QUALITY OF LIFE IN PATIENTS WITH HEART DISEASE :
A META- ANALYSIS

Mr. Pattaraporn Moolchaem

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Nursing Science Program in Nursing Science
Faculty of Nursing
Chulalongkorn University
Academic Year 2009

Copyright of Chulalongkorn University

520460

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคหัวใจ:

การวิเคราะห์อภิมาน

โดย

นายภัทรพร มูลแจ่ม

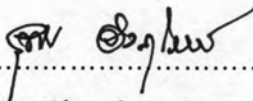
สาขาวิชา

พยาบาลศาสตร์

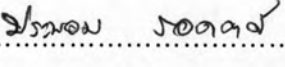
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

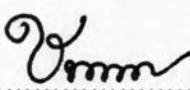
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชนกพร จิตปัญญา

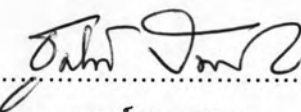
คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้ฉันวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ร้อยตำรวจเอกหญิง ดร. ยุพิน อังสุโรจน์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประนอม รอดคำดี)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชนกพร จิตปัญญา)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(อาจารย์ ดร. ชูศักดิ์ ชัมภลิจิต)

ภัทรพร มูลแจ่ม : ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคหัวใจ: การวิเคราะห์อภิมาน. (FACTORS RELATED TO QUALITY OF LIFE IN PATIENTS WITH HEART DISEASE: A META-ANALYSIS) อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : ผศ.ดร. ชนกพร จิตปัญญา, 181 หน้า.

การอภิมานงานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาคุณลักษณะของงานวิจัยที่ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคหัวใจ 2) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคหัวใจ และวิเคราะห์ค่าดัชนีมาตรฐานสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 3) ศึกษาคุณลักษณะของงานวิจัยที่มีผลต่อความแปรปรวนของค่าดัชนีมาตรฐานสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคหัวใจ โดยศึกษาจากวิทยานิพนธ์และรายงานการวิจัย ระหว่างปี พ.ศ. 2532-2551 จำนวน 15 เรื่อง เครื่องมือที่นำมาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสรุปคุณลักษณะงานวิจัย และแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย ซึ่งได้ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิหาความเที่ยงจากการสังเกตร่วมกัน และนำข้อมูลไปวิเคราะห์ตามวิธีของ Glass, McGaw & Smith (1981) ได้ค่าดัชนีมาตรฐานสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จำนวน 85 ค่า

ผลการวิจัยพบว่า

1. งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ส่วนใหญ่เป็นวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทมากที่สุด (80 %) จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยมหิดล อย่างละเท่าๆกัน (26.67 %) ในสาขาพยาบาลศาสตร์ (86.67 %) คุณภาพงานวิจัยทั้งหมดอยู่ในระดับดีมาก ปัจจัยที่นำมาศึกษามากที่สุดคือ ปัจจัยด้านจิตสังคม (80%)
2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคหัวใจในภาพรวมสูงสุดคือ ปัจจัยด้านจิตสังคม ($\bar{r}=0.382$) รองลงมาได้แก่ ปัจจัยด้านพฤติกรรมและการทำหน้าที่ ($\bar{r}=0.329$) ปัจจัยส่วนบุคคล ($\bar{r}=0.173$) และปัจจัยด้านสุขภาพ ($\bar{r}=0.166$)
3. ตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านสุขภาพ ปัจจัยด้านจิตสังคม และปัจจัยด้านพฤติกรรมและการทำหน้าที่สามารถร่วมกันทำนายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรคุณภาพชีวิตได้ร้อยละ 19 ($R^2 = 0.190$)

สาขาวิชา ... พยาบาลศาสตร์...ลายมือชื่อนิสิต..... กิตติพร มุขพัฒน์
ปีการศึกษา ...2552ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....

5177586736 : MAJOR NURSING SCIENCE

KEYWORDS : HEART DISEASE / QUALITY OF LIFE / LIFE SATISFACTION / META-ANALYSIS

PATTARAPORN MOOLCHAEM : FACTORS RELATED TO QUALITY OF LIFE IN PATIENTS WITH HEART DISEASE: A META-ANALYSIS. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. CHANOKPORN JITPANYA, Ph.D., 181 pp.

The purposes of this meta analysis were 1) to study research characteristic of factors related to quality of life in patients with heart disease, 2) to study factors related to quality of life in patients with heart disease and Identify the factors that influence on quality of life, and 3) to study influences of methodological and substantives on correlation coefficients. Fifteen descriptive studies conducted in Thailand during 1989-2008 were recruited. Studies were analyzed for general, methodological, and substantive characteristic. Correlation coefficients for each study were calculated using method of Glass, McGaw & Smith (1981). This meta analysis yielded 85 correlation coefficients.

Results were as followings:

1. The majority of the study were master's thesis (80 %); from Chiangmai University and Mahidol University (26.67 %); from faculty of nursing (86.67 %), decided in very good quality. Most of factor related to quality of life was used to study was the psychological factors (80%).

2. The factor indicating the highest related to quality of life in heart disease patients was the psychological factors ($\bar{r}=0.382$), followed by behavior and self care agency factors ($\bar{r}=0.329$), personal factors ($\bar{r}=0.173$), and health status factors ($\bar{r}=0.166$).

3. The personal factors, health status factors, psychological factors, and behavior and self care agency factors can be accounted for 19.0 % of total variance of quality of life ($R^2 = 0.190$).

Field of Study : ...Nursing Science.....

Student's Signature : *Pattaraporn Moolchaem*

Academic Year : 2009.....

Advisor's Signature : *Ch*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความสามารถอย่างสูงของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชนกวร จิตปัญญา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา ข้อคิดเห็น เสนอแนะแนวทางที่เป็น ประโยชน์เพื่อการแก้ไขข้อบกพร่อง รวมทั้งเป็นกำลังใจที่สำคัญตลอดระยะเวลาของการทำ วิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและประทับใจในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประนอม รอดคำดี ประธานกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์ ยิ่งขึ้น และกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร. ชูศักดิ์ ชัมภลลิขิต กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้กรุณาให้ คำแนะนำในเรื่องการใช้สถิติ

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชา ความรู้และประสบการณ์ที่มีค่ายิ่งตลอดการศึกษา และขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบัน ต่างๆทุกท่านที่ได้สละเวลาในการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย พร้อมทั้งให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

ขอขอบคุณคณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่สนับสนุนทุนอุดหนุนการ วิจัย ขอขอบคุณพี่ๆ น้องๆ เพื่อนร่วมรุ่น และเจ้าหน้าที่คณะพยาบาลศาสตร์ สำหรับความ ช่วยเหลือและกำลังใจที่มีให้แก่ผู้วิจัยเสมอมา

ท้ายที่สุดขอกราบขอบพระคุณทุกคนในครอบครัวของผู้วิจัย โดยเฉพาะคุณแม่ที่คอยเป็น กำลังใจและให้การสนับสนุนในทุกด้านแก่ผู้วิจัยตลอดมาจนสำเร็จการศึกษา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	5
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
แนวคิดเกี่ยวกับโรคหัวใจ.....	10
แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต.....	17
แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ห่อภิมาน.....	36
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	51
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	55
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	56
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	56
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	57
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	62
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64

	หน้า
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	94
สรุปผลการวิจัย.....	96
อภิปรายผลการวิจัย.....	100
ข้อเสนอแนะ.....	107
รายการอ้างอิง.....	109
ภาคผนวก.....	123
ภาคผนวก ก รายชื่องานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์.....	124
ภาคผนวก ข ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	127
ภาคผนวก ค รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	141
ภาคผนวก ง ตัวอย่างจดหมายเรียนเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ.....	143
ภาคผนวก จ สถิติที่ใช้ในงานวิจัย.....	149
ภาคผนวก ฉ ตารางสรุปค่าดัชนีมาตรฐานและค่าขนาดอิทธิพลของงานวิจัย ที่นำมาสังเคราะห์.....	153
ภาคผนวก ช ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยดัชนีมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์.....	163
ภาคผนวก ซ ตารางทบทวนงานวิจัยที่ศึกษาตัวแปรปัจจัยที่สัมพันธ์ กับคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคหัวใจ.....	168
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	181

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวน และร้อยละของงานวิจัยจำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย ด้านข้อมูลพื้นฐานงานวิจัย.....	65
2	จำนวน และร้อยละของงานวิจัยจำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะงาน วิจัยด้านระเบียบวิธีวิจัย.....	67
3	จำนวน และร้อยละของงานวิจัยจำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะงาน วิจัยด้านระเบียบวิธีวิจัย แบ่งตามตัวแปรอิสระที่ศึกษา.....	68
4	จำนวน และร้อยละของงานวิจัยจำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะงาน วิจัยด้านระเบียบวิธีวิจัย แบ่งตามปัจจัยของตัวแปรอิสระที่ศึกษา.....	69
5	จำนวน และร้อยละของงานวิจัยจำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะ งานวิจัยด้านระเบียบวิธีวิจัย แบ่งตามตัวแปรตามที่ศึกษา.....	71
6	จำนวน และร้อยละของงานวิจัยจำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะด้าน ระเบียบวิธีการวิจัย.....	72
7	จำนวน และร้อยละของงานวิจัยจำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะด้าน เนื้อหาของงานวิจัย.....	76
8	จำนวน และร้อยละของงานวิจัย จำแนกตามคุณภาพงานวิจัย.....	80
9	จำนวนค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิต ของผู้ป่วยโรคหัวใจ.....	80
10	ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ลักษณะการแจกแจงของค่าเฉลี่ย สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่างๆ โดยรวมกับ คุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคหัวใจ.....	81
11	ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ลักษณะการแจกแจงของค่าเฉลี่ย สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับ คุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคหัวใจ.....	83
12	ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ลักษณะการแจกแจงของค่าเฉลี่ย สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสุขภาพกับคุณภาพชีวิต ของผู้ป่วยโรคหัวใจ.....	85

13	ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ลักษณะการแจกแจงของค่าเฉลี่ย สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านจิตสังคม กับคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคหัวใจ.....	87
14	ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ลักษณะการแจกแจงของค่าเฉลี่ย สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านพฤติกรรมและการทำหน้าที่ กับคุณภาพ ชีวิตของผู้ป่วยโรคหัวใจ.....	89
15	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยดัชนีมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรปัจจัยกับคุณภาพชีวิตของผู้ป่วย โรคหัวใจ.....	91
16	เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยกับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์.....	92
17	ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบ Enter ของตัวแปรปัจจัยที่อธิบาย ความแปรปรวนของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์.....	93

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	55
2	โมเดลความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่างๆ กับคุณภาพชีวิต ของผู้ป่วยโรคหัวใจ.....	82
3	โมเดลความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กับคุณภาพชีวิตของ ผู้ป่วยโรคหัวใจ.....	84
4	โมเดลความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสุขภาพกับคุณภาพชีวิต ของผู้ป่วยโรคหัวใจ.....	86
5	โมเดลความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านจิตสังคมกับคุณภาพชีวิต ของผู้ป่วยโรคหัวใจ.....	88
6	โมเดลความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านพฤติกรรมและการทำหน้าที่ กับคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคหัวใจ.....	90